

Raadsnotitie Leiderdorp

Onderwerp: evaluatie PMD inzameling in pilotwijk Schansen en Dreven
September 2018

Geachte leden van de raad,

Op basis van uw besluit van 29 mei 2017 om het systeem van 'omgekeerd inzamelen' (Goed Inzamelen) in te voeren, is een uitvoeringsplan opgesteld, waarin de wijze van overschakeling naar dit nieuwe inzamelsysteem is uitgewerkt. Dit plan is in juli 2017 ter informatie aan u toegestuurd. In het uitvoeringsplan is een pilot in een gedeelte van de hoogbouwwijk Schansen en Dreven opgenomen om te bepalen wat de (on)mogelijkheden zijn om het afvalscheidingsgedrag te verbeteren. Het pilotgebied (middelste hof van Schansen en Dreven) bestaat uit 242 huishoudens met 469 bewoners. Met minimale aanpassingen hebben we de bronscheiding van PMD kunnen invoeren. In deze notitie berichten wij u over de resultaten die behaald zijn met bronscheiding van PMD in deze pilotwijk.

Doel Goed inzamelen

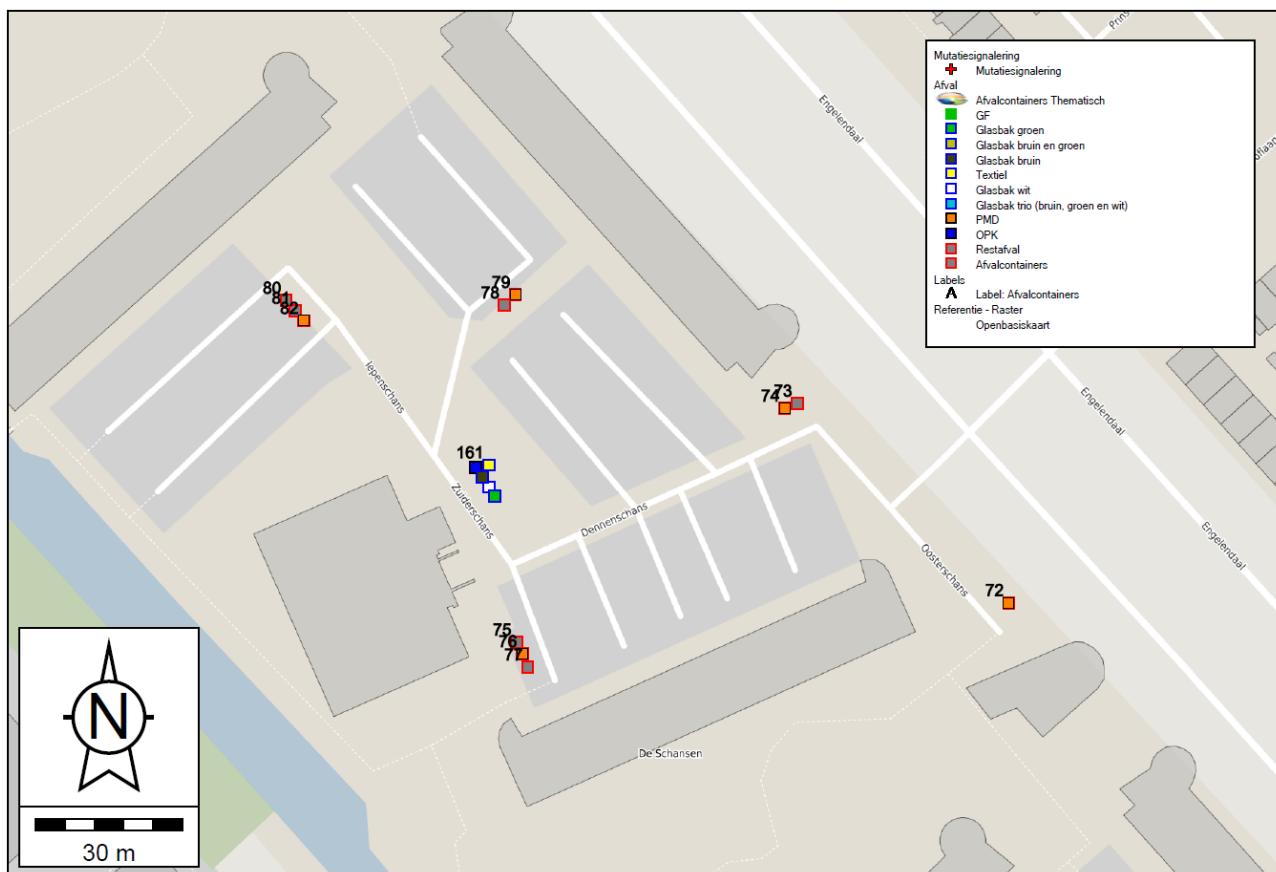
Met Goed inzamelen willen wij het percentage grondstoffen dat gescheiden wordt ingezameld verhogen naar 75% en een maximum van 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

Aanpassingen

Van de 11 ondergrondse containers voor restafval hebben 5 containers een nieuwe bestemming gekregen, namelijk PMD. Hierdoor werd de ondergrondse container voor PMD in de milieucorner aan de Zuiderschans overbodig.

Deze PMD-container in de milieucorner is vervangen door een ondergrondse container voor textiel. Deze textielcontainer is als proef voorzien van toegangscontrole. Met deze proef hopen we vervuiling in de textielcontainer door onder andere restafval tegen te gaan.

De nieuwe situatie in het pilotgebied is weergegeven in onderstaand kaartje.

Nulmeting en effectmeting

In maart 2018 hebben wij een nulmeting gedaan in het middelste hof van de Schansen en Dreven. Deze nulmeting is ons vertrekpunt. Medio mei 2018 is bronscheiding van PMD in deze wijk van start gegaan. Gedurende 7 weken is de ingezamelde hoeveelheid PMD en restafval in deze pilotwijk gemonitord¹ en in juli 2018 zijn de ervaringen op een rij gezet (effectmeting).

In de milieucorner aan de Zuiderschans staan ook containers voor oud papier en glas. Deze fracties konden door onze inzamelaar niet apart worden gewogen en zijn niet meegenomen in deze pilot.

Nulmeting	Ton per week	Kg restafval per persoon per jaar
Restafval	2,44	270,5

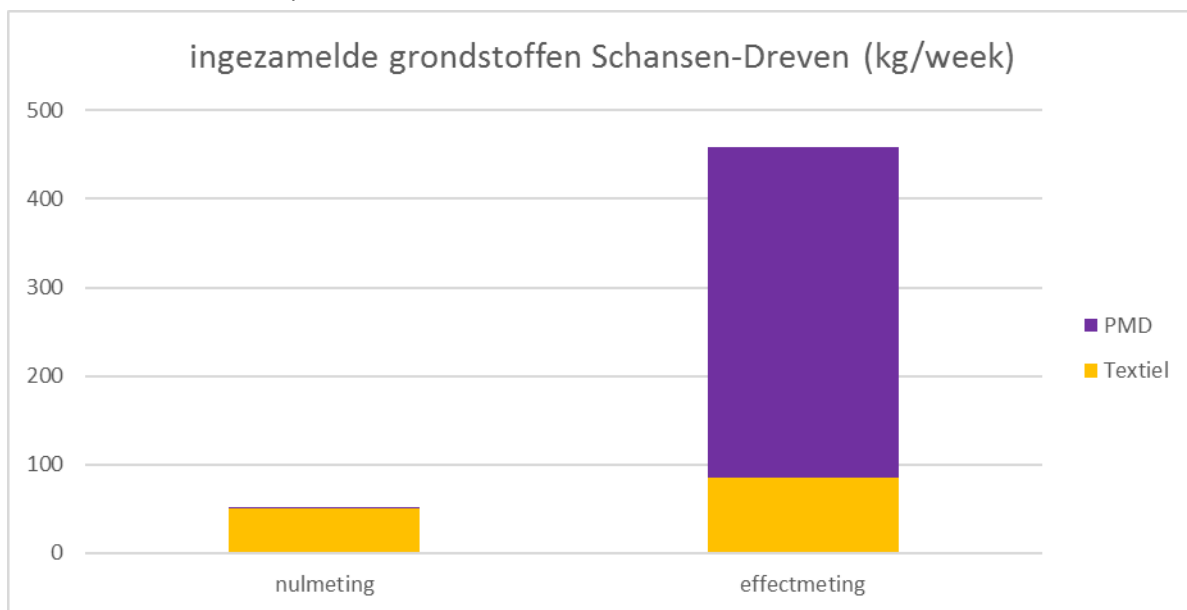
¹ Het restafval dat via de ondergrondse containers in de wijk is ingezameld, is zowel tijdens de nulmeting als de effectmeting eenmalig gewogen en dit gewicht is gehanteerd voor alle inzamelrondes.

Milieu

De resultaten van de monitoring van de ingezamelde hoeveelheid restafval en grondstoffen vindt u in de volgende tabellen en figuren.

PMD en textiel

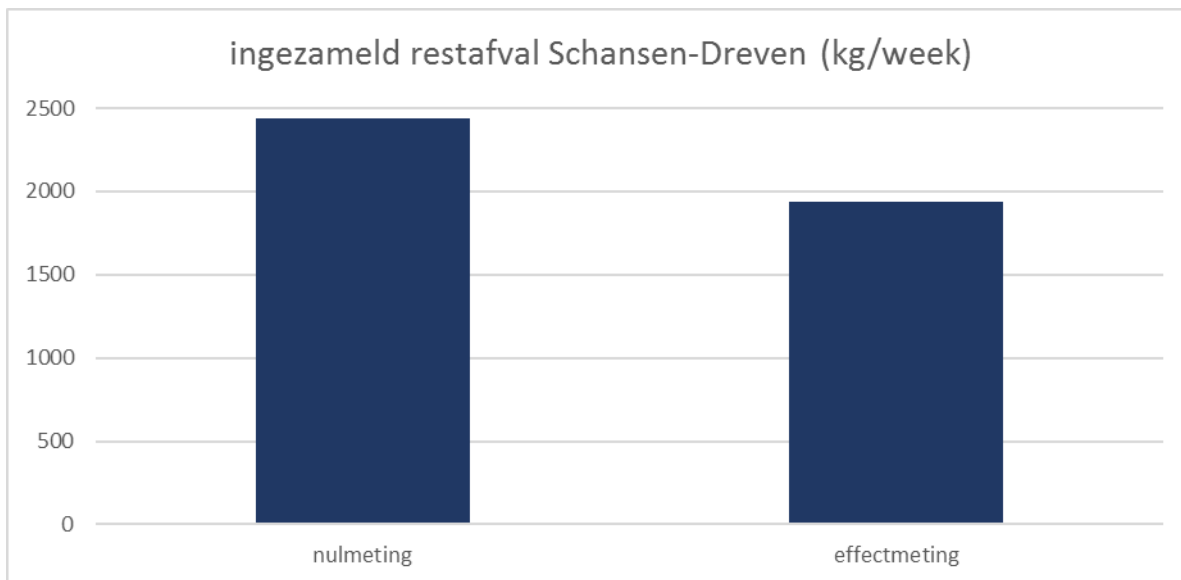
Gedurende de pilot is gemiddeld 0,37 ton PMD per week ingezameld ofwel 0,8 kg per inwoner. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de ingezamelde hoeveelheid PMD voorafgaand aan de pilot. De hoeveelheid textiel per week is toegenomen: het vervangen van de PMD container in de milieucorner door de textielcontainer had wat dit betreft een positief effect.

De kwaliteit van het ingezamelde PMD is op het moment van inzameling visueel beoordeeld door de medewerkers van de reiniging. Er bleek (nog) vervuiling bij het PMD te zitten. Een aantal restafvalcontainers is gaan fungeren als PMD-container en dat bleek niet direct voor iedereen duidelijk. Door inzet van de coach 'Goed Inzamelen' en de uitgifte van speciale PMD zakken (in combinatie met communicatie over gebruik van deze zakken) is de kwaliteit van PMD gaandeweg verbeterd. Op één locatie is de kwaliteit van PMD achter gebleven, namelijk aan de Oosterschans. De betreffende container is de enige container in deze straat en voorheen was deze geschikt voor restafval. De container voor restafval staat nu circa 60 meter verderop. Nog niet iedereen heeft de weg naar deze container(s) gevonden. Nadat textielcontainer in de milieucorner (voorheen PMD container) leverde in beginsel ook vervuiling van deze fractie textiel op. Gaandeweg is de kwaliteit hiervan verbeterd.

Fijn huishoudelijk restafval

Het aangeboden restafval is in deze periode terug gelopen van 2,44 ton per week (nulmeting) naar 1,94 ton per week. Als we dit vertalen naar een heel jaar dan komt het totale aanbod restafval op circa 215 kg fijn huishoudelijk afval per inwoner per jaar. In Leiderdorp bieden de inwoners gemiddeld ook nog 29 kg grof huishoudelijk restafval per jaar aan, waarvan de helft nog wordt nagescheiden. Daarmee komt het totale aanbod restafval op circa 244 kg per jaar.

Wat zit er nog in het restafval?

In oktober 2017 is het restafval van de Schansen en Dreven onderzocht om te bepalen hoeveel herbruikbare grondstoffen hier nog in aanwezig waren. Tijdens deze nulmeting bleek het onderzochte restafval te bestaan uit 40% (gewicht) GFT, 15% papier/karton, 13% PMD en 5% textiel in het restafval (totaal 73%). Daarnaast bleek 7% van het restafval nog uit andere herbruikbare grondstoffen te bestaan. Er is geen effectmeting uitgevoerd, maar we kunnen wel concluderen dat de scheidingsresultaten in de hoogbouw verder verbeterd kunnen worden als we niet alleen aan PMD aandacht geven, maar ook aan de andere grondstoffen (GFT, papier, glas). Hierbij zal het inzetten van voorzieningen voor aparte GFT inzameling en het stimuleren van het scheiden van de andere fracties nodig zijn.

Service

In de periode april-juli 2018 zijn er enkele telefonische meldingen geweest over het verkrijgen van PMD zakken en vragen naar aanleiding van de verzonden communicatie. De vragen gingen voornamelijk over onduidelijkheden over de PMD inzameling. De PMD zakken zullen op korte termijn door middel van een voorziening verkrijgbaar zijn in de centrale hallen van de complexen. Op deze voorziening zal ook een uitleg over PMD bevestigd zijn.

Kosten

De aanpassingen in de inzameling in het pilotgebied brengen extra kosten en opbrengsten met zich mee. In de volgende tabel staan deze samengevat.

	omschrijving post	aantal	eenheid	tarief	kosten
kosten	extra kosten lediging PMD-containers	260	containerledigingen/jaar	€ 10	€ 2.600
	extra sorteerkosten PMD	19	ton PMD/jaar	€ 400	€ 7.755
opbrengsten	extra vergoeding Nedvang	12,6	ton plastic/jaar	-€ 712	-€ 8.973
		1,9	ton drankenkartons/jaar	-€ 398	-€ 772
	afname verwerkingskosten restafval	-26	ton restafval/jaar	€ 79	-€ 2.066
NETTO KOSTEN					-€ 1.455

De resultaten uit deze pilot wijzen uit dat de gescheiden inzameling van PMD in de hoogbouw plaats kan vinden zonder toename van de netto kosten.

Ervaringen invoeringsproces

Tussen de aankondiging van het gescheiden inzamelen van PMD in de pilotwijk Schansen en Dreven en de invoering hiervan zaten 2 weken. Dit is niet als negatief ervaren. In de voorbereidings- en uitvoeringsperiode zijn achtereenvolgens de volgende activiteiten uitgevoerd (zie tabel).

Periode	Omschrijving
Week 11	Aankondiging invoering PMD scheiding
Week 13	Invoeren PMD scheiding, aanpassingen milieucorners + containers voor restafval, informatie over afvalwijzer (app) en infographic
Week 14	Verspreiding PMD zakken
Week 25	Nogmaals verspreiding PMD zakken + info over de verspreiding hiervan in de toekomst.

In alle brieven is verwezen naar de Afvalwijzer-app die de gemeente sinds eind 2017 faciliteert. Hierin kunnen de inwoners informatie vinden over de scheidingsregels (wat moet in welke container?).

De belangrijkste leerpunten uit dit proces luiden als volgt:

- De scheidingsregel voor PMD – wat mag er wel en niet in de PMD-container – vraagt om continue aandacht.
- Het ‘herbestemmen’ van verzamelcontainers (van restafval naar PMD en van PMD naar Textiel) vraagt om extra aandacht. De coach ‘Goed Inzamelen’ speelt hierin een belangrijke rol.
- Verspreiding van gratis PMD zakken werkt stimulerend.

Bewoners

Onder de bewoners van het gedeelte in de Schansen en Dreven waar de pilot bronscheiding van PMD plaats vindt is een enquête uitgezet. In deze enquête is gevraagd naar de ervaringen met het scheiden van PMD in de hoogbouw. Van de aangeschreven huishoudens heeft 21% gereageerd. Het gescheiden inzamelen van PMD wordt over het algemeen positief ontvangen. Wel wordt aangegeven dat door de beperkte ruimte in woningen van de hoogbouw het scheiden van grondstoffen problemen met zich mee brengt. De verspreiding van PMD zakken en gebruik hiervan wordt als matig ontvangen. De bewoners vinden deze te groot of te klein. Er moet een vast afhaalpunt voor deze zakken komen.

Als tips zijn meegegeven: het plaatsen van GFT zuilen, blijven communiceren over het belang van bronscheiding en het aanpakken van dump van grofvuil.

Samenvatting

Het gescheiden inzamelen van PMD in de Schansen en Dreven heeft laten zien dat bronscheiding in de hoogbouw mogelijk is en dat bewoners bereid zijn hier aan mee te werken. Kanttekening hierbij is dat alle containers, dus ook die voor restafval, makkelijk te bereiken dienen te zijn. Op het moment dat de container voor restafval verder weg staat, wordt de container die bestemd is voor grondstof gebruikt als restafvalcontainer. De infographic, informatiebrieven, de afvalwijzer-app en de verspreiding van PMD zakken hebben voor verbeterde scheidingsresultaten gezorgd.